

SZABADSÁG

The oldest established and largest Hungarian Paper Published Daily.

Bolvdalt lapok: Magyar Híradó, Magyarok Csillaga, Esti Újság, Amerikai Hírlap, Magyar Napilap, Magyar Hírmondó, Californiai Magyar Farmer.

A legrégebbi és legnagyobb magyar lap Amerikában. — Megjelenik minden nap.

NO. 301. SZÁM.

HARMONADIK ÉVFOLYAM.

Cleveland, New York, Chicago, Pittsburgh, Detroit, Szorfa, 1918. december 24.

THIRTIETH YEAR.

EGYES SZÁM ÁRA 2 CENT.

BÁNYÁSZKONVENCIÓ JANUÁR ÖTÖDIKÉN

NYILT LÁZADÁS EGY AMERIKAI SZÁLLÍTÓHAJÓN

Az America katonai szállítóhajó legénységéből tizenegyet tartóztattak le New York kikötőjében.

A rendület híre szerint egy I. W. W. tag szította a hajón.

NEW YORK, dec. 22. — Az America nevű amerikai katonai szállítóhajó tegnap érkezett meg Franciaországból a new yorki kikötőbe. Amikor a hajó a hoboteni katonai pieren kikötött, a fedélzeten tizenegy megvasalt embert kísértek le. Az illetők a hajó matrózai voltak és volt közöttük két altiszt is. A vád ellenük az, hogy a nyílt tengeren zendülésbe kezdtek, hogy loptak és még más szabálytalanságokat is elkövettek.

Azt hiszik, hogy még többet is le fognak tartóztatni, mert a hajó legénysége csaknem nyílt zendülésben volt, amióta csak a hajó novemberben elhagyta New York kikötőjét. Az elégtelenséget híre szerint az I. W. W. egyik tagja szította, egy William Calkins nevű matróz, akit közvetlenül a hajó indulása előtt szerződöttetett a parancsnok.

Hír szerint a tizenegy ember közül hatan voltak a vezetőik. Hírek vannak a zendülésről, miszerint a többi loptással és más cselekményekkel.

Calkinset, az igazi vezetőt meg a nyílt tengeren letartóztatták, azonban ezek kiszabadultak a hajó börtöncellájából és oly alaposan elrejtőztek, hogy nem tudták megtalálni. Csak közvetlenül New Yorkba való érkezés előtt akadtak rája a rejtékhelyén.

A zavar akkor kezdődött, amikor a hajó novemberben utban volt Európa felé. A hajó tisztjei rájöttek arra, hogy a legénység hazárdjátékokat játszik és felszólításra sem voltak hajlandók azt abbahagyni.

Közben az utasoknak a ládái és bőröndjeit is megvizsgálták és amikor a hajó tisztjei a matrózok máhájának átvizsgálását rendelték el, egyeseknél automata pisztolyokat is találtak.

Amikor Bresbire érkeztek, a hajó parancsnoka büntetésül eltiltotta a legénységet a partra szállástól. Az engedetlen matrózok mégis megkísérelték a partraszállást, azonban a tervüket nem vihették keresztül, mert ebben a tisztek revolverekkel akadályozták meg őket.

ROHAM A JONAT ELLEN.

Bécsben valóságos megrongálások a vonatokat. — Sok a sebesült.

Ujjászervezik a régi hadsereget

Wadsworth szenátor szerint a régi amerikai hadsereget teljesen újja kell szervezni, a viszonyoknak megfelelően.

A szenátor három esztendő kiképzést ajánl a kongressusnak.

WASHINGTON, dec. 22. — A szenátus katonai albizottsága előtt már hosszabb ideje javaslat fekszik, amelynek az a célja, hogy a régi és a háboruban olyan a diésősegen szereplő amerikai hadsereget ujjászervezzék. Erre az ujjászervezésre, mondja a javaslat főleg azért van szükség, hogy valami mód lehessen találni az országok a küllenségtől való megvédésére. A javaslat főreje: a három esztendő kiképzés, amely szerint minden tizenéves és huszonegy esztendő között levő ifju katonaköteles lenne.

A javaslat apja Wadsworth new yorki szenátor, az albizottság elnöke, aki tegnap kijelentette, hogy a javaslat végleges formája felett az albizottság még a karácsonyi szünet alatt dönteni fog.

A szenátor szerint a főkérdésben az albizottság tagjai már teljesen megegyeztek egymással. Nem maradt más hátra, csak a mellékes kérdések. Ezeket akarják a szünet alatt elintézni. A tervezet szerint a hadsereg létszáma 280,000 ember lenne. Lehet azonban, mondja Wadsworth, hogy a végösszegezésben ezt a számot esetleg még csökkentik.

A hadsereg zömét a mostani rendszer sorkatonaság képezné, de ezenkívül lenne tartaléka, amelyből időről-időre be lehetne hívni a már kiképzettek közül bizonyos mennyiségűt.

Az albizottság gondolt a nemzeti gárdákra is, erről a kérdérről azonban egyelőre nem határoztak.

HOOVER TERVE.

Az országos gabona szétosztás igazgatója helyesli Európá élelmezésének tervét.

NEW YORK, dec. 22. — Tudvalevő dolog, hogy Herbert Hoover, aki élelmisszer diktátor volt Európában, azt ajánlotta a kongressusnak, hogy mentse meg Európá népét az éhínségtől az egyetlen módon, úgy, hogy szállítasson hitelbe gabonamint a különböző országoknak. Ezt a tervet helyesli és elfogadása ajánlja Julius H. Barnes, az Egyesült Államok buzaszétosztási igazgatója, aki elnöke a U. S. Grain Corporationnak is.

NÉMET KÖVET AUSZTRIÁBAN.

Mint Párisból jelentik, a békekongferencia legfelsőbb tanácsa Németországnak azzal a tervvel foglalkozott, hogy követet nevezzen ki Ausztriába, ahol a szövetséges államokat csak meghatalmazott miniszterek képviselik. Egyelőre nincsen döntés a dologban, valószínű azonban az, hogy a tanács nem fogja megengedni, hogy Németországnak Ausztriában magasabb rangban levő diplomáciai képviselője legyen, mint a szövetségeseknek.

OROSZORSZÁGBA DEPORTÁLTÁK A RADIKÁLISOKAT

A deportáltak között van Emma Goldman és Alexander Berkman is. A lepecsételt hajóparancsok.

Azt hiszik, hogy újabb deportálások fognak hamarosan következni.

NEW YORK, dec. 22. — A Buford nevű amerikai katonai szállítóhajó tegnap hajnalban utnak indult fedélzetén az Amerikában összefogdosott orosz anarchistákkal, kommunistákkal és szélső radikálisokkal, akiket az amerikai kormány eldeportáltatott azért, mert összeküldtek az amerikai kormányzat ellen.

Hogy a hajó hova fogja vinni az eldeportált radikálisokat, azt tudni nem lehet, mert a hajóparancsot csak holnap reggel fogja a fedélzetén levő katonai erő parancsnoka a hajóparancsnoknak lepecsételt levélben átadni. Azt hiszik azonban, hogy egy finnországi kikötőbe fogják vinni őket, ahonnan, amint abban a finn kormányban már előre megállapodtak, megindítják őket a szoviet Oroszországra felé.

November hetedikén kezdődött meg a radikálisok országos összefogdosása, amely alkalommal összesen kétszázkilencven embert fogtak el. Ezek közül kétszázharminckilenc volt a Buford fedélzetén. Rájukt kívül még tizen voltak, köztük Emma Goldman és Alexander Berkman is, akiknek az ügye tudvalevően régen függőben van.

Altalanos az a nézet, hogy hamarosan más hajók is meg fognak indulni eldeportált radikálisokkal a fedélzetén, mert a kormányban összesen hatvan ezer radikális élnek a neve áll rendelkezésükre, akiket feltétlenül hasonló sors fog érni abban az esetben, ha a kormányfőnek erőszakos megváltoztatásának az elvét hirdetik.

A tegnap deportáltakat New Yorkban, Philadelphian, Bridgetonban, New Havenben, Ansoniában, Waterburyben, Akronban, Clevelandban, Youngstownban, Baltimoreban, Chicagóban és San Franciscóban fogdosták össze. Amikor a hajó megindult, mindnyájan az amerikai forradalmat éltették, majd amikor a bevándorlási tisztviselők csoportját megpillantották, kórusban kiáltották: "pokolba Amerikával!"

A bevándorlási hatóság Cammiently bevándorlási biztosa személyes vezetés alatt minden előkészületet megtett arra, hogy a deportálást mi sem zavarja meg. Az egész dolog késő éjjeli órákban ment végbe és a rendre katonai erő ügyelt, valamint a felfegyverzett bevándorlási tisztviselők.

A deportáltak maguk között választást tartottak és Alexander Berkman népbiztosnak választották meg. A parancsaink mindenben yakon engedelmességeknek. Emma Goldmanon kívül még két nő volt a deportáltak között, úgy mint Ethel Bernstein és Dora Lipman. Az előbbi itt hagyta a jegyét, aki most husz év börtönbüntetést tölt a kémiakémi törvény megsértése miatt.

A férfiak valamennyien teljes nyugalommal várták a sorsukat. Berkman maga örömet fejezte ki, hogy viszontláthatja szoviet Oroszországot, ahol mint mondta Trotzkynak és Leninnek fog segíteni. Úgy ő, mint

A legújabb kivégzések.

BUDAPEST, dec. 22. — Csorny Józsefet, a hírhedt Lenin-fuuk parancsnokát, tizenhárom társával együtt, ma kivégezték.

Bécsi jelentések szerint két ember ma arra tett kísérletet, hogy elrabolja Karlsteinből Kun Bélát. A tettesek magyarok és testvérek voltak, akiket az osztrák hatóságok fogva tartanak most.

NAGY FELADATOK MEGOLDÁSA VÁR A KONGRESSZUSRA

A kongresszus már elkezdte a karácsonyi vakációt. A törvényhozás két háza előtt még a legnehezebb kérdések fekszenek.

Az új esztendő elején kell a békeszerződést elintézni.

WASHINGTON, dec. 22. — A kongresszus mindkét háza már elkezdte a szünetét, amelyet a honatyi karácsony és újévkor élvezni szoktak. Ez azonban nem jelent számukra hosszú pihenőt. A kongresszus előtt még nagy kérdések vannak, amelyeket okvetlenül el kell intézni, még pedig mindjárt új esztendő után, ha ismét összejárnak.

A kongresszus január ötödikén kezd az új ülésszakot. Az első kérdés, ami mielőtt mindjárt összejárnak várható, a békeszerződés miatt lesz. Nagy harcok várhatók a szerződés barátaival és ellenségeivel, a szenátus és a Fehér Ház között.

A Ház és a szenátus között összejárnak várható a vasuti törvény miatt, ugyancsak a sztrájkok megszüntetését célzó javaslat felett.

Közben a pártokban magukban nézeteltérések vannak. Így például a demokraták két pártba szakadtak, a pártvezérség kezében. Egyesek azt hangsúlyozzák, hogy Hitechoek, nebraskai szenátornak kell a pártvezérséget lenni, mások pedig, hogy Underwood, alabamai szenátornak.

Szóval, sok gondjuk van a honatyiaknak, amelyeket néhány napra most elfelejthetnek, de azután a harc, a fejtájs kezdődik majd előlöl.

MÉGLINCSOLT VETERÁN.

A gyilkossággal vádolt négyet vonzolta kivégző helyére a tömeg.

COLUMBUS, Ga., dec. 22. — Charles West fiatal négyet, aki nemrég tört vissza a francia határtól, letartóztatták a floridai Jacksonvilleben, avval való, hogy ő gyilkolta meg Broghtwell richlandi (Ga.) farmert. A vádlottat visszahozták Georgiába s az americsai börtönben akarták elhelyezni. Utközben Smithville állomásán fogva ötven fegyveres polgár levette Westet a vonatról és elhurcolta a közeli erdőbe, ahol felkötötték, majd valódsággal rostává lövöldöztek.

A halottkém megállapította, hogy West ismeretlen emberek álták meg s ezzel az ügy elintéztnek tekinthető.

HORTHY MIKLÓS, a magyar nemzeti hadsereg fővezére

Magyarország nemzeti "hőse"

Megérkezett végre az első fénykép Amerikába a magyar nemzeti hadsereg fővezéről. A magyar hadsereg bevonulásának napján rendkívül sok emlékező nyomatottak. Ezek közé tartozik a fentebbi kép is, melyet negyedmillió példányban egyik budapesti folyóirat, ingyen osztottat ki a nagy nap emlékére.

ERŐSEN DOLGOZIK ANGLIÁBAN IS A SZÁRAZ APOSTOL

Hír szerint a száraz apostolok Angliában is egyre nagyobb tért hódítanak. Pussyfoot Johnson már jobban van.

A száraz apostolok szerint az ország gazdasági előnye a szárazság.

LONDON, dec. 22. — Az angol prohibíciós vezérek legutóbbi kijelentése szerint a mozgalom egyre nagyobb tért hódít Angliában. A hullám, amely az Egyesült Államokból Angolországra és, hihetőleg, azt is elborítja majd. A száraz apostolok szerint, az Egyesült Államok példája igazolja, hogy a szárazság gazdaságilag milyen előnyös egy országra. Ahogy a szárazság az Egyesült Államokat fellendítette gazdaságilag, úgy fogja majd az angolok hazáját is fellendíteni.

Az angol száraz apostolok élén most Pussyfoot Johnson áll, az amerikai prohibíciós apostol, akit legutóbb a londoni orvosnővendékek olyan esnyán megverték, hogy a felszemé is a csataterén maradt. Johnson mester már kigyógyult sebeiből és, habár félszemmel, erősen vizsgálja a fejleményeket és azon a nézetben van, hogy azok olyan irányban alakulnak, ami rája és társaira nézve nagyon kedvező.

A száraz hullám különben már a többi országra is kezd áttérjedni. Legutóbb Nitti az olasz miniszterelnök szóla fel Georgiába s az americsai börtönben akarták elhelyezni. Utközben Smithville állomásán fogva ötven fegyveres polgár levette Westet a vonatról és elhurcolta a közeli erdőbe, ahol felkötötték, majd valódsággal rostává lövöldöztek.

A halottkém megállapította, hogy West ismeretlen emberek álták meg s ezzel az ügy elintéztnek tekinthető.

HAMAROSAN MÁR DOLGOZNI KEZD A SZÉNBIZOTTSÁG

A bányatulajdonosok konferenciába kezdtek. A magatartásuk ismét veszélyezteti a békét az iparban. — A bányászok híre szerint meg vannak elégedve a helyzettel.

INDIANAPOLIS, dec. 22. — A "United Mine Workers of America" január ötödikén tartja meg rendkívüli konvencióját — a szervezett főhadiszállásról érkezett jelentés szerint.

A konvencióra szóló meghívókat a holnapi nap folyamán már széjjel küldik.

WASHINGTON, dec. 22. — Wilson elnök által kinevezett szénbizottság azonnal megkezdte a munkát, dacára a szénbányatulajdonosok nehézményezéseinek. Ezt a Fehér Ház ma felüléni elhatározta. Az első ülésnek a pontos határidejét azonban még nem állapították meg.

Az itteni hivatalos körökben különben azt hiszik, hogy a bányatulajdonosok a maguk legutóbbi viselkedésével befolyásolni akarják a bizottságnak a határozatait. Szerintük úgy látszik, hogy a bányatulajdonosok biztositókat akarnak arra, hogy a bizottság az ő szájuk ize szerint fog dönteni.

A bányatulajdonosok konferenciának.

A bányatulajdonosok különben ma itten konferenciába kezdtek, hogy eldöntsék azt, hogy milyen álláspontot fognak elfogadni. Wilson elnök egyeztetési tervével szemben. A hivatalos konferencia megkezdése előtt egyes bányatulajdonosok azt a megjegyzést tették, hogy vissza fognak utastani minden olyan döntést és ajánlatot, amely túlmegy a Garfield fűtőanyagbiztos által megajánlott engedmények határain.

A bányászok véleménye.

A szénbizottság tagjainak ki nevezése, de különösen az elnöknek kinevezés levelei nem mindenben találkoztak a bányászok helyeslésével. Az utóbbiaknak sorából ugyanis sokan azt kifogásolják, hogy az elnök a döntéshez egyhangu határozatot kíván.

A bányatulajdonosok holnap valószínűleg Clevelandban fognak összejárni konferenciára elhatározni azt, hogy elfogadják-e Wilson elnök kinevezéseit a szénbizottságba.

A tulajdonosok kifogásai.

A hivatalos nyilatkozat.

SZABADSÁG

The oldest established and largest Hungarian paper in the United States

Published daily except Sunday the thirtieth year by
The Szabadság Printing & Publishing Co.
 (An Ohio Corporation, B. K. Csorna, President; Dr. Andrew Csorna, Sec'y-Treas.)

Founded by: **E. T. Kohányi** Alapították: **Kohányi Tihamér**

DR. ANDREW CSORNA, Editor.

Entered and Published at: Szerkesztőség és Kiadóhivatal
700-702 Huron Road (P. O. Box 171) Cleveland, O.
 Telephone: Bell: Main 3556. Cuy. Central 1231.

ELŐFIZETÉSI ÁR: Az Egyesült Államokban és Kanadában évi: \$6.00, fél-évi: \$3.00. Külföldre: évi: \$8.00, fél-évi: \$4.00. — CLEVELAND VÁROSA: évi: \$8.00, fél-évi: \$4.00. — SUBSCRIPTION RATES: United States and Canada one year: \$6.00, half year: \$3.00. — Foreign countries: one year: \$8.00, half year: \$4.00. — Cleveland one year: \$8.00, half year: \$4.00.

Entered at the Post Office Cleveland, O. and admitted for Transmission through the mails as Second Class Matter.

New York-i irodánk címe: Eastern Office
Room 603 Tribune Bldg., 154 Nassau St., New York.
 Üzletvezető: **Joseph Horváth, Manager.**

Az igazi nemzeti hadsereg.

A VILÁGHÁBORU viharása alatt megállapította mindegyik hadviselő ország, hogy a borzalmas korszakát, jelentős részben, a tulzó, a szélsőségekbe esapo, nemzeti áramlatok és irányzatok, zudították az emberiségre. Tulzó nacionalizmussal vádolták egymást kölcsönösen a viaskodó ellenfelek és minden egyes vád komoly alapra támaszkodhatott. A nacionalista érzések szállították a hajtóerőt a nagy küzdelemhez és a nemzeti érzés örökös piszkálásával tartották ébren a gyűlölet tüzeit a háboru főszereplői.

Egyik beszédeiben megállapította Wilson elnök, hogy a tulzó nacionalista eszmék örökveszedelmei az emberiség békéjének és a háborut követő korszak a megtisztult érzelmek időszaka leszen, hogy a szomszédok gyűlölete helyett, a szomszédok szeretete következik és a nagy összesség, az emberiség érdekében áldozatokat hoz majd a világ mindegyik nemzete. A háboru tombolása alatt általános vélemény hangzott, hogy a boldog jövődől korszakban, az új világröndben megszünnek a vérszomjas nacionalista indulatok és megbeszéli embert az ember, új nemzetközi kapcsolatok születnek a kultura, a haladás, a civilizáció védelmezői és képviselői között.

Megtörtént a fegyverszünet és megtörténtek a békét kötéseket és ma már megállapíthatjuk, hogy a történelem egyetlen békét kötésében sem érvényesültek annyira a nacionalista érdekek, mint a központi hatalmaknak diktált békészerződéseiben. A békét ugyanabban a szellemben kötötték meg az európai szövetséges országok, mint amilyen szellemben irányították és vezényelték a háborut.

A párisi eseményeket egyenesen jeladásnak tekintették a világ összes nemzeti és vadabul, szilajabban esandoknak a nacionalista érzelmek hulláma, mint valaha. Nincs kivétel. Nagy ország, kis ország, legyőzött, vagy diadalmas ország, mind kivétel nélkül nacionalista célokért és érdekekért küzd és nacionalista programmal akarja megalapozni jövődjét.

Még az elfogulatlan, józanul gondolkodó Egyesült Államokat is megejtette a legújabb láz és se a hétköznapra se a politikai életnek nincs olyan kérdése, melybe ne kapcsolódna bele azonnal és elválaszthatatlanul a nacionalista érzések kérdése. A békészerződés szenatív vitájának magját a nacionalista érdekek termelték és előrelátható, hogy az 1920-dik elnökválasztás minden körtebeszede a nemzeti érdekek védelmezése köré csoportosítja érveit.

A nacionalista irányzat újzásületését állapíthatjuk meg napról-napra a magyarországi híradásokból. A magyar politikai és társadalmi élet a középkori hőskor képét imitálja és úgy beszélnek, szavalnak és cselekednek az új Magyarországnak jelenlegi hatalmasságai, hogy Mátyás király korába ringatják vissza az álmodásra hajló népet. A nemzeti hadsereg megteremtését a hősi korszak kezdetének tekintik Magyarországon, mert annak állítja be a hivatalos erő. Magyarországnak népet nem azzal nyugtatják meg, hogy ime, itt van ez a szerény, de kitünően megszerzett fegyveres erő, mely biztosítja a rendet és nyugalmat az ország belsejében. Nem azért tüntetnek országsszerte a nemzeti hadsereggel, a nacionalista érzelmek szöszölői, hogy minden ember most már nyugodtan neki foghat a munkának és alkotásnak, hogy nem kell már félni se a bolshevikitől, se a románától — mert őrt áll a magyar nemzeti hadsereg. Nem. Iyen szölamok nem érkeztek még a tengerentúrra, de olyanok már igen, hogy az a nemzeti hadsereg visszaszerzi majd rövidesen mindazt, amit a világháboruban elvesztett Magyarországnak.

Örök hibája Magyarországnak, hogy mindig álomkora ringatja magát és a komoly odaadó munka helyett "ábrándozik" a dieső, a boldog, a nagy jövődől. A magyar nemzeti hadsereg akkor lehet csak hadsereg, ha olyan néptömeg áll mögötte, mely komoly, alkotó munkára képes. A szövetségesek nem azért nyerték meg a háborut, mert kitünő "nemzeti hadseregeket" behajszolták a fegyverek gyilkos tüzebe. Azért nyerték meg a háborut a szövetségesek, mert Angliában, Franciaországban és elsősorban és leginkább, az Egyesült Államokban, több ember dolgozott a műhelyekben, a bányákban, a földekben, az ipartelepeken, mint a központi hatalmak országaiban. Az amerikai ipari termelés borította fel a német nagyvezérkar minden számítását.

A magyar nemzeti hadsereg üres parádét jelent mindaddig, amíg ennek a hadseregnek teljes szükségletéről nem képes gondoskodni az ország. És erre akkor képes csak, ha alkalmi ünnepek és üres szónoki párvadatok helyett, nekilát a komoly munkának és nem Mátyás korát akarja utánózni, hanem a mai Amerikát. Abban a pillanatban, amikor Magyarországon épp olyan becsületet lesz az ásonak, kápanak, csakánynak és kalapácsnak, mint a tisztí kártnak, akkor megszületik az igazi "nemzeti hadsereg".

A magyar bolsevizmusról.

EREDETI CIKSOROZAT A SZABADSÁG RÉSZÉRE.

IRTA: ALEXANDER BERNÁT.

a budapesti tudomány egyetem tanára.

VIII. KÖZLEMÉNY.

Ártatlan embereket többnyire éjnek idején elfogtak és börtönbe hurcoltak. Tuszoknak, vagy minék. A legkitünőbb embereket elvitték, kiket esetleg másnap szabadon bocsájtottak, ha szószólójuk akadt, vagy a lista emberségebb népbiztos szeme elé került. Mások hetekig sanyıldtek fogságban, pl. Wekerle. Némelyeket két-háromszor is bescuktak. Némelyeknek nem engedték meg, hogy felülőzköjjenek, azon hálingoson tették őket autóba. Némelyekkel embersegesen bántak és egy szobába esukták az ismerősöket. Másokat kínzóttak és úgy tettek, mintha ki akarnák őket végezni. A százharminehárom nap alatt sok száz került igy-fogságba. Leginkább attól kellett félni, hogy a bolsevizmus bukásakor, mely elkerülhetetlen volt, ezeken állnak majd véres bosszút. A június 24. ellenforradalom után szörnyen akartak gyilkolni, nyitl utcán, nappal akasztani, de azt mondják, az olasz misszió főnöke, az emberséges és energikus Romanelli megakadályozta őket benne. Ők ezt tagadták, de az egész város beszélt róla.

Kérdem, mit tehetett a polgárság? Nem szabotál, met azt, orosz minta szerint, bűnök minősítették. Akit el nem esaptak, maradt a helyén és végezte a szokott munkáját, a miniszteriumokban és hivatalokban a tisztviselő, a gyárban a vezető, a bankokban az igazgatók, a katedrán a tanárok, a hiralpoknál az írók stb. Mit is tehettek volna más? Szabadság mozgás lehetetlen volt. Mindenké iparkodott a német díet föltételeit, amennyire rajta állott, valamiképp fenntartani. Ha valaki ott-hagyta volna az állását, azt demonstrációnak tekintették volna. De azt se lehet valakinek bünül felróni, ha állást vállalt, illetve keresett, mert miől étek volna meg az emberek? Vagyona nem volt senkinek, kivéve a fent említetteket. A nők tömegesen tudáltak a különféle központi irodákba, hogy életüket biztosíthassák. El csak igen kevesen utazhattak. Külföldre szülő passzus csak igen keveseknek adott: a határnál azonban rendes embercsempészt indult meg. Megállapított árszabálytal. Hamis passzus nagyon oleső volt, szivességből is lehetett kapni. A nagyon gazdagok vagyonuknak egy részét is ki tudtak vinni, szintén árszabály szerint. De tán másfél millió ott élt és remegett a világnak a legszomorubb városában. Némelykor az összes zúleték zárva, a virágkereskedések azonban nyitva maradtak. Gerbeaudhoz, a híres cukrászhoz csak szakszervezeti jeggyel lehetett bejutni, két órától négyig. Akkor már ott áll dél-éltől tíz órákor vagy még előbb néhány száz ember, többnyire nő és várta a cukrászolt megnyitását. A hol valamit lehetett kapni, mindenütt hosszú sora a várakozóknak. Minden szeszes ital meg volt tiltva, de azért volt ivás, csak zárt ajtók mögött. És mindenki az utcán volt. Nézte a szines plakátokat, Be a város hadseregbe! Fegyverbe! s ilyeneket. A plakátok ordítottak, az emberek inkább esőndősen jártak. Akik a haza vesztét látták ez esztelen, bűnös vállalkozásban, réveteg szemmel bámultak maguk elé. Lesz-e vége a dolognak és elég hamar? Hogy bírhatná el ez a kis ország, mely még kisebbre zsugorodott, a kapzsi háborut, a teljes elszegényedést, a Károlyi Mihály-féle forradalmat, a bolsevizmust és végül a bevándorló büntető békét kötését? Mikor tér vissza a rend az országba és a béke a szívekbe? Próbáltak-e a bolsevikiek valamit adni a lelkeknek is?

Tettek-e valamit a kulturáért?

A bolsevikieknek minden harmadik szavuk a kultura volt, de a mit a kulturáért csináltak, legalább is eltévesztett volt, de volt-e legalább jóhiszemű? Minthogy volt köztük, aki nagyon jól tudta, mi a kultura és hogy miképp terjeszthető, inkább szemfényvesztést műveltek, mint kulturát terjesztettek. Itt is mindent felülől, központilag akartak elintézni, a szabad kezdeményezést lehetlenné tenni, az egyéniség mozgását megakasztani. Szabad véleménynyilvánításra nem volt mód, nem volt szabad sajtó, azt nem is tagadták, azt akarták, mert hiszen a diktatura ezt jelentette. Milyen világ volt az, melyben mindent el kellett igaznak fogadni, amit felülől igaznak mondtak! Ez a felülől pedig jelentette olyanok szavát, akik néha a legértelenebbek, a legzüllöttebbek, a legkevésbé kompetensek voltak ilyenféle szereplésre. Rettenetes propaganda-irodalom keletkezett, füzetek, fordítások és eredetiek, röpvitek, plakátok, millió meg millió példányban, mely kétségbeeső monotonitával mindig ugyanazt hirdette: a proletariátus diktatúrája, a kapitalizmus, a gaz burzsu, új korszaka a világtörténelemnek, történeti materializmus és így tovább. A legtöbb írónak sejtése sem volt azokról, miket hirdettek. Nagy keletje volt az orosz íróknak: Leninnek, Bude-rinnak, stb. Le is akarták fordíttatni Marxot, kiadták a Töke első kötetét fordításra, harmine fordító működött, egy módjára, de nem jelent meg belőle semmi. Egyébiránt az egész irodalom hallgatott. Nem is jelenhetett meg semmi, mert csak a propaganda-irodalomra volt pársira, minden egyébnek kiadására a központi irodalmi társasnak, vagy nem tudom hogy hitták, engedélyt kellett és ezt nem igen adták meg. Ki volt mondia, hogy az íróknak, tudósoknak, művészeknek kataszter összeírására kell jelentkezni, aki nincs a kataszterben, nem kaphat engedélyt a könyv kiadására. Az írókat azzal akarták esalogni, hogy mindenkit ellátnak, függetlenül lesznek a mű sikerétől, nem kell a pénz miatt megtagadni meggyőződését, írhat olyan drámát, amiből akar, a szovjet fizeti és így tovább. Nem tudom, fizették-e az írókat, de furcsa függetlenség az olyan, melyben csak a bolsevizta világnézet szabad hirdetni. Maga Kun Béla kimondta, hogy a szovjeturalom alatt az irodalmi élet teljesen pangott. A kubisták, futuristák, próbáltak ugyan szerenésed, de oly rohögés fogadták szörny-szüllöttjeiket, hogy ebben a korszakban sem jártak jobban, mint az előző időkben. A művészeknek némi munkát adtak a május elsejei ünnepre, óriási mellszobrait állították fel Leninnek, Marxnak, Engelsnek, Szabó Ervinnek, stb., azután ott heverték ezek a fejek az utcán, amíg elhordták őket. A színházak is centralizáltak. Az összes színházakat kommunizáltak és központilag állapították meg a heti műsort mindegyik számára. A Nemzeti Színházban majdnem kizárólag klasszikus darabokat adták, de a többiek némelyikében a régi darabok jártak, operettek és ilyenek. A belső jegyek nagyobbik részét a szakszervezeteknek engedték át potom arón való eladásra, a maradék jegyeket a pénztárnál adták sokkal drágábban. Óriási deficittel dolgoztak, mint minden vállalat.

(Folytatjuk.)

NYILT LEVÉL AZ AMERIKAI MAGYARSÁGHOZ.

Testvérek az Urban: —

Van nekünk amerikai magyaroknak egy testületünk, melyet "Amerikai Magyar Szövetségnek" neveztek el annak idején s mely testület tizenhárom év óta mindig nyög és sohasem hal meg.

Pedig erre a testületre nagy szüksége van az amerikai magyarságnak, bizonyítják azok a levelek, melyek garmada számarra érkeznek Amerika minden részéből az Amerikai Magyar Szövetség titkári irodájába, mely Clevelandban van.

Dacára azonban ennek a ténynek egy magyar embernek se jut eszébe Amerikában megkérdezni, hogy honnan veszi fönttartásához ez a Szövetség a pénzt, miől tisztikarát és irodáikját, honnan veszi a levelepapírt, bélyegeket és egyéb kellékeket és honnan fedezi a bérletet az irodahelyiségért. Mondom, ezt senkise kérdi közületek, édes magyar véreim.

Pedig azt tudja mindenki, hogy semmiöl semmi sincs és hogy mindahhoz, amit föntebb mondtam, pénz kell és pedig jó nagy marék pénz. Az irodahelyiségért fizet az "Amerikai Magyar Szövetség" \$33.00 bért egy hónapra, az irodáknak \$90.00, a titkárnak pedig \$300.00.

Bizonyára lesznek, akik el fogják szörnyülködni a titkárnak ézen a nagy fizetésén és legjobban talán azok, akik \$10-15.00 keresnek a gyárban, vagy bányákban 8 órára.

Hát atyámfia, aki szörnyülködik ezen a nagy fizetésen, jer és végezd el olesőbban azt a munkát, melyet a titkárnak végeznie kell, kit alkalmaz az Amerikai Magyar Szövetség.

Azt azonban megvondom, hogy az Amerikai Magyar Szövetség titkárnak jártasnak kell lenni az államtudományokban, tudnia kell a különböző országok és népek történelmét, konyuitania kell a politikákhoz és ami fő, birnia kell tökéletesen egy angol nyelvet, mint a magyart szóban és írásban.

Egy ilyen embert nem lehet kapni \$50.00 napbérért, amennyit fizetnek manap a legutolsó napszámósoknak, aki ássa az utcsele árkat. Egy ilyen embert \$300.00 havi fizetésért is nehéz kapni.

Furcsa egy dolog, hogy a magyar ember mindent ingyen akarha kapni Amerikában. Ingyen kellene a tempion, az uszóság, az egyet és a Szövetség.

Ugyan mit mondanátok, ti Magyar Testvérek, ha az utmondán nektek valaki, hogy dolgozzatok ingyen, esupán bájos mosolyért, a gyárban, a bányában és mezőn? Ugye bár, nem tetszene az ilyen beszéd. Hát bizony dóre egy beszéd is volna az. Ugy hát ti se várjátok azt, hogy valaki ingyen dolgozzon nektek.

Az Amerikai Magyar Szövetséget nagy feladatok teljesítésére szervezték meg annak idején az összes amerikai magyarság érdekében és ezek a feladatok égmagasságig növekedtek meg ezekben a nehéz és válságos időkben. Ezekben az időkben, amilőn szülföldünket teljesen legázolta a háboru rettenetes zivatarra.

A magyar haza teljesen le van törve, cafatokra tépve; atyáink, anyáink s testvéreink chéznak, fáznak és rongyokban járnak.

Ki segítsen Magyarországon, ha mi nem segítünk. Ki keljen a magyar haza védelmére, ha mi nem akarunk? Ki nyújtson segédkezet atyáinknak, anyáinknak és testvéreinknek, ha mi ridegen, közömbösen és minden megindulás nélkül hallgatjuk panaszaitak és zokogásaikat, melyek hangzanak felénk a tengeren túlról?

Az Amerikai Magyar Szövet-

A Legjobb Könyv A Bankkönyv

KISS EMIL

BANKÁR

133 Second Ave. New York.

A szívalkos Bankkönyvet ad ki.

NÉMETH JÁNOS ÁLLAMI BANK

PÉNZT

KÜLDÜNK MAGYARORSZÁG MINDEN RÉSZÉBE A KÖVETKEZŐ ALACSONY ÁRAK MELLETT:

Magyarország meg nem szállott részeibe 1000 korona \$9.60

Csehoszlovákiába és a csehoszlovák megszállott területekre 1000 korona \$19.50

Erdélybe és a románok által megszállott területekre 1000 Laj \$34.25

Jugoszláviába 1000 korona \$11.25.

Ha haza akar utazni utlevélért hajójegyért írjon hozzánk.

Fióküzlet:
 1597 2nd Ave corner 83rd St. New York City.

Főüzlet:
 a Bankpajotában
 10 East 22 St. New York City.

Megtakarított pénzt mint bankbetét elfogadjuk, hiteven megőrizzük és betétje után kamatot fizetünk.

seg, dacára minden közömbös-ségnek, dacára minden bűnös hanyagságnak, melylyel találkozt az amerikai magyarság részéről sokat tett és sokat tesz Magyarországrt és szenvedő népért, köszönet annak a főnkölt lelkű néhány magyar-nak, akik összeadták az erre a célra szükséges pénzt.

De mindenesetre sokkal többet tehetné valna. Talán elhárítani, vagy legalább mérsékelni lehetett volna azt a rettenetes katasztrófa, mely érte szülőhazánkat és népét, ha az önt-szes amerikai magyarság, mint egy fal, mellé áll az Amerikai Magyar Szövetség mellé és segíti, áldozatkészségével nagy munkájában.

A tótok, a lengyelek, a románok, a csehek jártak-kelek és kiíleseltek, csak az amerikai magyarok nem tettek semmit hazájuk és vérük érdekében. A tótok 3 millió dollárt, a lengyelek 7 milliót, a csehek s románok tudja a jó ég, mennyit gyűjtöttek össze, hogy nemzeti ügyeiket diadalra vigyék.

Amerikai magyarok, mit adtatok ti, mennyit gyűjtötök ti össze, hogy szülőhazátok, hogy testvéreitek ügyét vigyék előbbre? Semmit. Még egyszer mondom: semmit. Nem segíylen ez? Nem érdemeljük meg, hogy követ dobjon ránk a világ utolsó népe is?

Perse, mi mindig azzal akarunk könnyíteni lelkünkön: "Nem adunk, mert az irak el-szarvarozták." Ez a bűnök, a nembánsámságnak hitvány takarója csak, amely nem állhat meg a világ népeinek itélőszéke előtt.

Eddig sok elveszett, de még nem minden. Ha munkához látunk, még sok jót tehetünk szegény sanyagorított Magyarországnak és testvéreink javára. De ehhez pénz kell.

Pénnz kell a sajtóirodára, melyet föltétlenül föl kell állítani Washingtonban, hogy onnan befolyásolhassuk a magyar ügy javára a közvéleményt itt és Európában. Pénnz kell a propaganda, melyet Magyarországnak javára meg kell indítani valamely európai semleges államból. Pénnz kell azokra a rópiratokra, melyekben ki kell fejteni Magyarországnak igazát és melyekben föl kell tárni a világ előtt azt a rettenetes igazságtalanságot, melyet elkövettek akkor, amikor feldarabolását határozták el. És ezekkel a rópiratokkal oly sürűn kell bitorítani a világot, miként kell közepén borítja el a hó a mezőségeket.

Pénnz lesz, ha minden amerikai magyar minden félvében legalább \$1.00 küld az Amerikai Magyar Szövetség pénztárába. Január első vasárnapján ame-

rikai magyarok tartások gyűléseket és határozatokat el, hogy csatlakoztak egy szívvel és egy lélekkel az Amerikai Magyar Szövetséghez és hogy támogatni fogják a nemes nagy munkájában nemcsak szóval, de pénzzel is.

Testvéri üdvözléttel

Várlaky Sándor

a Youngstowni Szent István róm. kath. hitközség plébánosa.

Betegek figyelmébe

Orvos tanács helyen. Minden beteg lelkiismeretesen less kezelve, bármiféle betegségben szenved. Ha másutt nem tudták gyógyítani, vagy gyógyítatlanul mondták, bizalommal forduljon hozzám.

Nők és férfiak kezelésére különös gondot fordítok. Sörvet, rók, arany-ért, minden rendkívül daganatos, leggyomor, szív-, tüdő-, lép-, máj-, vesese-, hólyag-, kővesey-, szem-, fül-, torok-, orrbetegségeket, vérszegénységet, borbélybetegséget biztos eredményre gyógyítok. Pantikula grüsstát elhajtók. Órák: 8-7-ig. Vasárnap és ünnepeken 8-12-ig. Levélre is válaszolok.

DR. A. NEUMAN
 147 ELLISON ST., PATERSON, N. J.

Az összes orvosi tudományok utolsó 30 éve sikeres magyar orvos.

MIT BUSUL, MIT AGGÓDIK, HA VALAMI BAJ VAGY BETEGSÉG GYÖT-RI? Mit halogatja napról-napra a segítés munkáját? Forduljon teljes bizalommal a világhírűnek örvendő Partos Patikához, 160 Second Ave., New York, N. Y. cím alatt, ahol a legnemesebb előzékenységgel fogadják és a lehető leggyorsabb segítségére lesznek. — Menjen oda személyesen vagy pedig írjon a fent megadott pontos címre azonnal.

PÉNZKÜLDÉS

Ha Pénnz akar küldeni Magyarországnak bármely részébe vagy budapesti postatakarékba avagy bankba;

Ha az 6-hazába akar utazni. Mielőtt utnak indulna, forduljon bizalommal személyesen, levéllyel vagy sürgönyileg Mokray Testvérek állami felügyelet alatt álló pénzküldőkhoz.

Utlevél és az utazáshoz szükséges iratokat megszeresszük.

MOKRAY BROTHERS

150 Second Street, Passaic, N. J.

20 év előtt alapított megbízható cég.

Allami felügyelet alatt.

Honfitárs!

Ha pénzt akar küldeni az 6-hazába. Ha az 6-hazába akar utazni,

Magyarországnak, Jugo-Szláviába, Erdélybe, Cseho-Szlóvákiába a megszállott területekre, mielőtt utnak indulna,

Hajójegyért forduljon bizalommal hozzánk levéllyel vagy sürgönyileg. UTLEVELET MEGSZEREZZÜK.

ZÁRO C. HENRY, BANKÁR

39 Cooper Square, New York City

cor. Third Ave. és Sixth Str.

RIEGER R. JÓZSEF
 A magyar osztály vezetője.

THE 378 GRAND

Jugo-Szláviába: 1000 Korona \$11.50

HAJÓ

HA akar utazni UTLEVELET akarla beszélni világszerte PÉNNZT Magyarországnak TELJES PÉNNZT

STANDA

HUGO LEDER AVE B. COR. 42

A ZIONIST

A zionisták nek, hogy nyissák a be-dékoznak.

NEW YORK amerikai zionisták szal majd teljes szal a munkájára, hogy a Szeg-sa a bevándor-előtt. A bizott-sorban szivesen licia, románia és oroszországi "mindazokat a pogromok ált-gokban kénytel.

A zionisták óriási területű és ezt kellőképp emigrárai akak-kat és falvakat műveket és vas-stb. szóval mit-hogy Palesztin-és civilizált kor-hozzák a zsidó-g.

A zionisták kednek abban-tania majd átv-ratust Palesztin-

WILSON ES A

DR.

As olasz külügy Amerika segít

RÓMA, dec. 2

kiülgyminiszter-tette a képvis-az 5 vélemény-elnek annyira te-tatni a vélemén-a fiunei kére-olasz, a francia-niszterelnök ta-vonatkozólag er-majd. A három-fontosságú tan-ban tartja meg-Socialja egyb-Ház előtt arról-ról, amelyet mor-riban Clemence-Georgeval.

Kijelentette a-miniszter, hogy-mint az angol-nagyon enged-tást tanusítottá-szemben a két-Socialja szerp-dés megoldása-rol. Az angol-niszterelnökök párisi nagykövetszik a tárgyalás-akkor a kérdé-ra" azonnal el-temi.

RÓMA, dec. 2

selháiban ma-216 ellenében-btak a kormány-

Cseho-Szlóvákiába: 1000 Korona \$19.85

THE 378 GRAND

Jugo-Szláviába: 1000 Korona \$11.50

MI BANK

zeibe

tt területekre

t terüle-

5.

Fiókiizlet:

1597 2nd Ave corner 83rd St. New York City.

tegek figyelmébe

ot tanács figyven. Minden beteg szeretesen lesz kezelve, bármiféle felelősséget nem vállalunk...

DR. A. NEUMAN

ODIK, HA VA-EGSÉG GYÖT-

l-napra a segítés ljes bizalommal ó Partos Patiká- New York, N. Y. ebből előzetesen- ető leggyorsabb Menjen oda sze- on a fent meg- al.

DÉS.

g bármely részébe vagy bankba; utnak indulna, fordul- illeg vagy sürgönyileg eilet alatt álló pénzkül- iratokot megszeressük. HERS Passaic, N. J.

megbízható cég.

alatt. Honfitárs! Ha pénzt akar küldeni az ó-hazába. Ha az ó-hazába akar utazni, Erdélybe, Cseho-területekre, mielőtt bizalommal hoz- sürgönyileg. EREZZUK. BANKÁR New York City Sixth Str. ER R. JÓZSEF osztály vezetője.

HAJOJEGYEK

HA HAZA akar utazni, vagy ha az UTLEVELET akarja beszerezni, írjon felvilágosításért hozzánk. PÉNZKÜLDÉS Magyarország minden részébe TELJES FELELŐSÉG MELLETT.

STANDARD BANK

HUGO LEDERER BANKHAZA AVE B. COR. 4th ST. NEW YORK

A ZIONISTÁK ELDORADOJA

A zionisták erősen készülődnek, hogy Palesztinát megnyissák a bevándorolni szándékozók számára.

NEW YORK, dec. 22. — Az amerikai zionista vezérbizottság máj teljesen elkészült az a munkával, amelynek célja, hogy a Szentföldet megnyissa a bevándorolni szándékozók előtt. A bizottság szerint első sorban szívesen látják ott a galíciai, romániai, lengyelországi és oroszországi zsidókat, vagyis "mindazokat a zsidókat, akik a pogromok által sújtott országokban kénytelenek élni."

A zionisták Palesztinában óriási területű földet vásároltak és ezt kellőképpen berendezik az emigránsi akarnak. Városokat és falvakat alakítanak, vízműveket és vasutakat építenek, stb. szóval mindent elkövetnek, hogy Palesztinában rendezett és civilizált körülmények közé hozhák a zsidókat.

A zionisták erősen reménykednek abban, hogy Nagy Britania majd átveszi a protektoratust Palesztina felett.

WILSON ÉS A FIUMEI KÉRDÉS.

Az olasz külügyminiszter bizik Amerika segítségében.

RÓMA, dec. 22. — Scialoja, külügyminiszter tegnap kijelentette a képviselőházban, hogy az ő véleménye szerint Wilson elnök annyira megfogja változtatni a véleményét az adriai és a fiumei kérdésben, hogy az olasz, a francia és az angol miniszterelnök tanácskozása erre vonatkozólag eredményes lehet majd. A három miniszter e nagy fontosságú tanácskozást Párisban tartja meg.

Scialoja egyben beszámolt a Ház előtt arról a tanácskozásról, amelyet most folytatott Párisban Clemenceauval és Lloyd Georgeval.

Kijelentette az olasz külügyminiszter, hogy úgy a francia, mint az angol miniszterelnök nagyon engedékeny magatartást tanúsítottak Olaszországgal szemben e két kérdést illetőleg.

Scialoja szerint az adriai kérdés megoldása már nincesen távol. Az angol, olasz, francia miniszterelnökök és az amerikai páriai nagykövét azonnal felveszik a tárgyalások fonálát és akkor a kérdést "Európa javára" azonnal el lehet majd intézni.

BIZALOM AZ OLASZ KORMÁNYNAK.

RÓMA, dec. 22. — A képviselőházban ma 242 szavazattal 216 ellenében bizalmat szavaztak a kormányoknak.

Cseho-Szlovákiába: 1000 Korona \$19.85 HETVEN MILLIÓ DOLLÁR VAGYON Magyarországra: 1000 Korona \$9.70

THE STATE BANK 378 GRAND STREET, NEW YORK, N. Y. Jugo-Szláviába: 1000 Korona \$11.50 TOBB MINT SZÁZEZER BETEVŐ Erdélybe: 1000 román Lei \$34.50

KORMÁNYKÖLCSÖN LIBERTY BONDRA

A United States Bureau of Efficiency újabb terve- zete pénzt takarít meg a kormányoknak és magánosoknak.

Mint Washingtonból írják, Herbert D. Brown, a United States Bureau of Efficiency vezetője az évi jelentésében olyan tervezetet tárt a kormány elé elfogadás végett, amelyek elfogadása esetén a Liberty Bondok tulajdonosai nem lennének kötvények, hanem a kötvényekre kölcsönt akarnak felvenni, vagy azokat eladni akarják. E mellett a szövetség évente százmillió dollárt tisztán keresne és fenntarthatná a Liberty Bondoknak az árfolyamát.

A jelentés szerint az eddigi statisztika azt bizonyítja, hogy a kisebb névértékű Liberty Bondok tulajdonosai naponta tíz és tizenkét millió dollár közötti értékű kötvényeket adnak el. Az illetők, akik megveszik, minél nagyobb levonásokat iparkodnak tenni és azután olyanoknak adják azokat el napi árfolyamon, akik mint tőkebefektetést, meg akarják és tudják tartani a kötvényeket. Ugyanig áll a dolog, azonban még nagyobb arányban, a háborús takarékosági bélyegekkel is.

A tervezet szerint a postatakarékpénztáraknak kellene kölcsönt adni, még pedig igen olcsó kamattal mellett a Liberty Bondokra. Llyképen 45 dollár kölcsönt lehetne adni egy 50 dollár értékű kötvényre, 90 dollár kölcsönt egy 100 dolláros kötvényre és így tovább. Egy embernek sem lenne azonban joga többet, mint kétszáz dollárt felvenni. A kormány kamattal elfogadná a kötvények kamatszélvényeit és ezekről egy dollárt számítana egy ötven dolláros és két dollárt egy száz dolláros kötvény után. A tulajdonos el is adhatná a kötvényt a postatakarékpénztárnak azzal, hogy azt lejártaig bármikor visszavásárolhatja.

Ilyképen a jelentésben közölt szám adatok szerint a kormány az üzletben évente legalább is százmillió dollárt kereshetne.

A FEHÉR HAZ KARÁCSONYA.

Wilson elnök betegsége következtében elmarad a szajos ünneplés.

WASHINGTON, dec. 22. — A Fehér Ház, amelyben karácsony alkalmából nagy szokott lenni a sürgés, forgás, az idén esendes s az is marad az ünnepekben. Az idén történetik az előző évek óta, hogy hiányozni fog a szokásos karácsonyfa. Dr. Grayson azt akarja, hogy Wilson elnök nyugalomát semmi se zavarja. Azt hiszik, hogy csupán az elnök két lánya lesz a Fehér Ház vendége karácsony alkalmából.

COX MINT ELNÖKJELÖLT.

A cincinnati demokraták Coxot akarják jelöltetni.

CINCINNATI, dec. 22. — Az itteni demokraták azt az értesítést kapták és a legnagyobb lelkesedéssel járultak hozzá a tervhez, hogy Cox, ohioi kormányzó 1920-ban elnökjelölt lesz demokrata tikkelt.

Washingtonból a hirt egyelőre nem erősítették meg és a cincinnati demokraták most várják Coxnak és Atlee Pomerene szenátornak a hivatalos nyilatkozatát erre vonatkozólag.

WASHINGTON, dec. 22. — Az Egyesült Államok legfelsőbb törvényessége elnapolta üléseit január 5-ig anélkül, hogy a 2.75 százalékos alkohol tartalmú sörre vonatkozóan meghozta volna döntését. De elrendelte, hogy a kormány okolja meg január 5-én, hogy Rhode Island és New Jersey államok italkereskedői miért ne indítsanak pert annak "elöntése végett, hogy az országos italtiltalom alkotmányos-e vagy sem."

MIEZ?

Ez a rajz a hazai 14 karátos arany próbajelzőnek 100-szorosan nagyított képe. Minden hazai arany ékszerben, órában, óraláncban, gyűrűben, fűgöben, ennek a próbának kell lenni.

Most jelent meg a legújabb 1920 évre szóló nagy képes aranyjegyzékem, mindenféle valódi hazai ékszerrel, tájékpárral és szipkárral, minden más hazai különlegességgel.

Kérje ezt a nagy képes aranyjegyzéket, bárholva ingyen küldöm.

AMERIKA LEGNAGYOBB MAGYAR ÁRUHAZA

EMIL NYITRAY 224 EAST 19th STREET NEW YORK, N. Y.

CLEMENCEAU AZ UJ ELNÖK?

Clemenceau szeretne Franciaország legközelebbi elnöke lenni.

PÁRIS, dec. 22. — A francia képviselőház új elnöke Paul Deschanel lett, aki azelőtt az elnöki méltóságra komoly jelölt számba jött. Most, hogy a Ház elnöke lett, politikai körökben azt hiszik, hogy már nem fog az elnöki méltóságra pályázni. Ellenben mindenki biztosra nyújtja ezt az időt.

A földgáz nem egyéb, mint beláthatatlan régiségű köszente veszi a házbán és a szentatásban, hogy Clemenceau miniszter elnök ismét pályázik erre a méltóságra, annak ellenére, hogy többször kijelentette, hogy nem akar semmit: vissza akar vonulni a magánéletbe. Nyílt titok, hogy Clemenceau nem tesz szemrehányást a barátainak, ha megtudja, hogy az érdeklődésben dolgoznak az elnöki szék irányában.

Ha Clemenceau lesz az új elnök, akkor a miniszterelnök minden valószínűség szerint Louis Loucheur, rekonstrukciós miniszter lesz.

A JUNKER IRODALOM ELLÉN.

Berlinből vett hír szerint az ottani nevelésügyi tanács nagy takarítást akar rendezni az összes könyvtárakban és ki akarja küszöbölni azokból mindazokat a műveket, amelyek el-elentben állanak a modern idők szemével.

A hír szerint ki fogják onnan küszöbölni az összes sovániszta, imperialista, militarista, nacionalista, monarchista és antiszemita műveket.

HALÁLRA ÍTÉLT BOLSEVI KEK.

László Jenőt és társait Budapesten halálra ítélték.

BUDAPEST, dec. 22. — László Jenőt és négy társát itt tegnap halálra ítélték. Az volt a vád e kommunisták ellen, hogy a vörös uralom idejében több ellenforradalmat megöltek, azonkívül több rablásban is résztvettek.

Kilenc másik embert, akik a halálraítélteknek e műveiket végrehajtásában segítettek, súlyos börtönrre ítélt a bíróság.

ELMARADT A DÖNTÉS.

A legfelsőbb törvényessék nem döntött még a 2.75 százalékos sör ügyében.

WASHINGTON, dec. 22. — Az Egyesült Államok legfelsőbb törvényessége elnapolta üléseit január 5-ig anélkül, hogy a 2.75 százalékos alkohol tartalmú sörre vonatkozóan meghozta volna döntését. De elrendelte, hogy a kormány okolja meg január 5-én, hogy Rhode Island és New Jersey államok italkereskedői miért ne indítsanak pert annak "elöntése végett, hogy az országos italtiltalom alkotmányos-e vagy sem."

A MENYASSZONY TRAGÉDIÁJA

Halálos ágyán esküdött örök hűséget vőlegényének s három óra múlva meghalt.

Az esküvője napján támadt végzetes tüdőgyulladás.

PITTSBURGH, Pa., dec. 22. — A szomszédos Wilkinsburg előlelő leányaimak egyike, Miss Estelle English olyan körülmények közt halt meg, amilyen körülmények közt csak regények hősnői szoktak. Amikor esküvőre öltöztették, hirtelen megbetegedett, örökhűséget már csak a halálos ágyon esküdhettett vőlegényének s három óra múlva már halott volt.

Miss English egy hummstowni bányatulajdonosnak volt a menyasszonya. A szülei szombaton délelőtt 10 órára hívták össze esküvőre a násznépet.

Az esküvő előtt egy órával, amidőn menyasszonyi ruhája felöltéséhez fogott, rosszul lett panaszkodott. Elhívták hozzá a háziorvost, aki megállapította, hogy tüdőgyulladása van. A menyasszonyt nyomban ágyba rendelte az orvosa. Közben kezdtek érkezni a vendégek a megjött a lelkész is. Miss English maga sürgette, hogy az esküvőt ne halasszák el. Így történt aztán, hogy az ágyban mondotta el a holtomiglant. A lelkész kér dőseire mosolygva felelt a menyasszony s mindenki azt hitte, hogy a betegség csak könnyebb természetű, a szertartás végeztével azonban rosszábbul lett Miss English s három óra múlva már kiszenvedett.

A három órás hitvest menyasszony ruhájában tették koporsóba s Rev. Dr. E. A. Harper baptista lelkész temette el ma, ugyanaz, aki a halálos ágyán megeskette.

KOMOLY JELÖLT.

Warren G. Harding.

Az eddigi elnökjelöltek között a legkomolyabban jelöltek sorába tartozik Warren G. Harding, Ohio állam republikánus szövetségi szenátora. A nagytehetségű politikusnak komoly esélyei vannak arra, hogy a chicagói nemzetgyűlés oldala mellé áll majd.

AKINEK VAN UTLEVELE ES.A KÖZEL JÖVŐBEN AKAR HAJÓRA SZALLNI JÖJJÖN AZONNAL A legközelebbi hajóindulások: HÁROM POMPÁS HAJÓ INDUL E HONAPBAN: December 27-én "ROTTERDAM" ROTTERDAM felé December 30-án "PATRIA" TRIEST felé December 31-én "TAORMINA" TRIEST felé Január 10-én NEW AMSTERDAM ROTTERDAM felé Január 7-én "HAMBURG" HAMBURG felé Levélleg vagy sürgönyileg értesítsen bennünket, hogy mikor érkezik, embernél várni fogja Önt a depón.

ALAPITTATOTT 1898-BAN KISS EMIL BANKÁR 133 SECOND AVE. NEW YORK

KIIRTOTT CSALÁD.

A gyilkos agyonlőtt egy háaspárt négy gyermekével együtt.

GILCREST, Colo., dec. 22. — Borzalmas családirtás történt a gilcresti farmok egyikén. Ismeretlen tettes agyonlőtte Adam Shank farmert, a feleségét és négy gyermekét.

Erősen dolgozik Angliában is a száraz apostol.

takarítják meg, mióta szárazság van. Szerinte ez az óriási előnye lesz majd az Egyesült Államoknak az európai országok felett. S kijelentette egyben, hogy épen ezért, az európai országok, elsősorban persze Olaszország, nagyon okosan tennék, ha figyelmenek az intő szóra és követnék az Egyesült Államok nagyszerű példáját.

Oroszországba deportálták a radikálisokat.

Goldman Oroszországban fogják megszervezni azt a szervezetet, amely Amerikában lesz hivatalos forradalmat előkészíteni.

AKINEK VAN UTLEVELE ES.A KÖZEL JÖVŐBEN AKAR HAJÓRA SZALLNI JÖJJÖN AZONNAL

AKINEK VAN UTLEVELE ES.A KÖZEL JÖVŐBEN AKAR HAJÓRA SZALLNI JÖJJÖN AZONNAL A legközelebbi hajóindulások: HÁROM POMPÁS HAJÓ INDUL E HONAPBAN: December 27-én "ROTTERDAM" ROTTERDAM felé December 30-án "PATRIA" TRIEST felé December 31-én "TAORMINA" TRIEST felé Január 10-én NEW AMSTERDAM ROTTERDAM felé Január 7-én "HAMBURG" HAMBURG felé Levélleg vagy sürgönyileg értesítsen bennünket, hogy mikor érkezik, embernél várni fogja Önt a depón.

Százezer Korona olyan összeg volt a háboru előtt, hogy annak megszerzése a legtöbb ember nem is gondolhatott. Igaz, hogy ma a magyar korona sokkal kevesebbet ér, mint a háboru előtt de százezer korona ma is oly nagy összeg, hogy nagyon is érdemes annak megszerzésén fáradozni. 960 dollárért koronautalványt állítok ki azoknak, akik a korona mai olcsó árfolyamát ki akarják használni. A bankutalványt arra a bankra állítom ki, a melyre rendelik, s a bank otthon teljes összegében kifizeti a 100,000 koronát. A KI HISZ ÉS BIZIK MAGYARORSZAGBAN, a ki bizik abban, hogy a magyar nép szívóssága, akaratereje és a termékeny magyar föld termelőképesége meg fognak küzdeni, a mai válságos helyzettel, annak hinni kell abban is, hogy a korona nem fog teljesen elértéktelenedni. Ha egy pár sor irást nem sajnál, bővebb felvilágosításért írjon azonnal s a választ forduló postával meg fogja kapni. ALAPITTATOTT 1898-BAN KISS EMIL BANKÁR 133 SECOND AVE. NEW YORK

az ismerőseiket, akik azok kö- many. karhatalomért kellett telefonál- zott vannak, akiket nemskóra A radikálisok oly forradalmi ni és a rendőrségnek csak nagy- fog deportálni az amerikai kor- hangulatot tanusítottak, hogy nehezen sikerült szétszórni őket.

Milyen lesz az Ujév? ez a kérdés foglalkoztat sok millió embert, most, a mikor újra fordult egyet az idő kereké. Csaknem mindenkinek van valami kívánsága, mit az Ujévtől remél megkapni. SZEGÉNYEK: JÓLÉTET! BOLDOGTALANOK: BOLDOGSÁGOT! BETEGEK: EGÉSZSÉGET! várnak az Ujévtől. E három nélkül keveset ér az élet. E három közül az egészség a legfőbb, ha ez megvan, úgy megszerezhetjük a más kettőt is. BETEGEK kik az elmúlt évben nem leltetek örömet, kik fáradtan, betegen vonszolták magukat és hiába igyekeztek megszabadulni betegségtől, nem bírtak, kik remélve nétek az Ujév elé, hogy hátha megszabadít a betegségtől, fájdalomtól, de félve gondoltok arra, hogy ez évben is csak betegség jut osztályrészetekül. Idegbetegek Fejfájás Férfibetegségek Szegények Félőrzés Női betegségek Gyenge szívűek Kimerültség Rossz vér Hátfájás Kimerőség Álmatlanság Derékfájás Elvesztett erő Gyomorhaj MEGVAN E BETEGSÉGEK GYÓGYSZERE. Betegek, ha a fenti bajok bármelyikébenszenvedtek, tekintsetek bizalommal az Uj-év elé, megszerezhetitek a legdrágább kincsot az egészségét, ha az elismert leghatásosabb gyógyszer használjátok.

SATURNIN AZ ÉLETITAL Ez a betegek reménye, sok száz ezer ember, férfi, nő gyermek és felnőtt között ennek egészségét. Saturninban még nem csaldott senki, ott is segít, hol minden reményt feladtak, ha az elmúlt évben végig próbált minden gyógyszert és nem használt semmi, ha már minden reményt feladott, hogy valaha egészséges legyen, úgy hossza meg a Saturnint és ön is azokhoz tartozhat, kik ezt áldják, mint megváltó gyógyszert. 1 üveg \$1.25, 3 üveggel bérmentve \$3.50, egy kura, öt üveg bérmentve 5 dollár. Csak a feltalálónál kaphatja. Vörös Kereszt Patika 8901 BUCKEYE ROAD, CLEVELAND, OHIO VAGJA KI! KÜLDJE BE! MEGRENDELŐ IV. Kérek mellékelte összegértüveg SATURNINT a híres életitalt és kérem mellékelve az 1920 évre szóló gyönyörű naptárt ajándékkba. Név Cím

CLEVELANDI HIREK

GYILKOL AZ ALKOHOL.

AZ ELMULT VASÁRNAP HÁROM EMBERT ÖLT MEG A GYÓGYSZERTÁRBAN VÁSÁROLT ALKOHOL.

A patikában árusító alkoholt nem alkalmasak megivásra. Mindkét fajta szesz mérgeztartalmu. T három halottn kívül négy súlyos beteget van az alkoholivásnak.

Azoknak a magyaroknak, a Pallisade hotelban eszméletlenül szombaton este. A City Hospitalban, ahova szállították, kiszemelték.

William Mc Curry, 55 éves, 1217 Denison avenue lakos, az otthonában betegedett meg színtén szombaton este. Őt is a City Hospitalba szállították, ahol meghalt.

Lee Waters, 37 éves, 120 Lakeside avenue lakos az otthonában találták halottnak.

Az alkohol beteget ilyen szegény ördögök, olesó nyomorlányok lakói. Az egyik áldozat mellett megtalálták az üveget, amelynek tartalmát elfogyasztotta. Az üveg felírata a következő: "Denatured Alcohol for automobiles only."

A halottakat beszállították a megyei morguába, hol Richard J. Duffin házőngnök úgy nyilatkozott, hogy sokkal több halottja van a prohibíció életbe lépése óta az alkoholnak, mint amennyi a számonkérés idejében volt.

November 1. óta 13 ember halt meg Clevelandban alkoholmérgezés folytán.

George Montague, 45 éves, 1283 E. 26th street lakos. A

A halottakat beszállították a megyei morguába, hol Richard J. Duffin házőngnök úgy nyilatkozott, hogy sokkal több halottja van a prohibíció életbe lépése óta az alkoholnak, mint amennyi a számonkérés idejében volt.

November 1. óta 13 ember halt meg Clevelandban alkoholmérgezés folytán.

A halottakat beszállították a megyei morguába, hol Richard J. Duffin házőngnök úgy nyilatkozott, hogy sokkal több halottja van a prohibíció életbe lépése óta az alkoholnak, mint amennyi a számonkérés idejében volt.

November 1. óta 13 ember halt meg Clevelandban alkoholmérgezés folytán.

A halottakat beszállították a megyei morguába, hol Richard J. Duffin házőngnök úgy nyilatkozott, hogy sokkal több halottja van a prohibíció életbe lépése óta az alkoholnak, mint amennyi a számonkérés idejében volt.

November 1. óta 13 ember halt meg Clevelandban alkoholmérgezés folytán.

A halottakat beszállították a megyei morguába, hol Richard J. Duffin házőngnök úgy nyilatkozott, hogy sokkal több halottja van a prohibíció életbe lépése óta az alkoholnak, mint amennyi a számonkérés idejében volt.

November 1. óta 13 ember halt meg Clevelandban alkoholmérgezés folytán.

A halottakat beszállították a megyei morguába, hol Richard J. Duffin házőngnök úgy nyilatkozott, hogy sokkal több halottja van a prohibíció életbe lépése óta az alkoholnak, mint amennyi a számonkérés idejében volt.

November 1. óta 13 ember halt meg Clevelandban alkoholmérgezés folytán.

A halottakat beszállították a megyei morguába, hol Richard J. Duffin házőngnök úgy nyilatkozott, hogy sokkal több halottja van a prohibíció életbe lépése óta az alkoholnak, mint amennyi a számonkérés idejében volt.

November 1. óta 13 ember halt meg Clevelandban alkoholmérgezés folytán.

A halottakat beszállították a megyei morguába, hol Richard J. Duffin házőngnök úgy nyilatkozott, hogy sokkal több halottja van a prohibíció életbe lépése óta az alkoholnak, mint amennyi a számonkérés idejében volt.

November 1. óta 13 ember halt meg Clevelandban alkoholmérgezés folytán.

A halottakat beszállították a megyei morguába, hol Richard J. Duffin házőngnök úgy nyilatkozott, hogy sokkal több halottja van a prohibíció életbe lépése óta az alkoholnak, mint amennyi a számonkérés idejében volt.

November 1. óta 13 ember halt meg Clevelandban alkoholmérgezés folytán.

A halottakat beszállították a megyei morguába, hol Richard J. Duffin házőngnök úgy nyilatkozott, hogy sokkal több halottja van a prohibíció életbe lépése óta az alkoholnak, mint amennyi a számonkérés idejében volt.

November 1. óta 13 ember halt meg Clevelandban alkoholmérgezés folytán.

A halottakat beszállították a megyei morguába, hol Richard J. Duffin házőngnök úgy nyilatkozott, hogy sokkal több halottja van a prohibíció életbe lépése óta az alkoholnak, mint amennyi a számonkérés idejében volt.

November 1. óta 13 ember halt meg Clevelandban alkoholmérgezés folytán.

A halottakat beszállították a megyei morguába, hol Richard J. Duffin házőngnök úgy nyilatkozott, hogy sokkal több halottja van a prohibíció életbe lépése óta az alkoholnak, mint amennyi a számonkérés idejében volt.

November 1. óta 13 ember halt meg Clevelandban alkoholmérgezés folytán.

A halottakat beszállították a megyei morguába, hol Richard J. Duffin házőngnök úgy nyilatkozott, hogy sokkal több halottja van a prohibíció életbe lépése óta az alkoholnak, mint amennyi a számonkérés idejében volt.

November 1. óta 13 ember halt meg Clevelandban alkoholmérgezés folytán.

A halottakat beszállították a megyei morguába, hol Richard J. Duffin házőngnök úgy nyilatkozott, hogy sokkal több halottja van a prohibíció életbe lépése óta az alkoholnak, mint amennyi a számonkérés idejében volt.

November 1. óta 13 ember halt meg Clevelandban alkoholmérgezés folytán.

A halottakat beszállították a megyei morguába, hol Richard J. Duffin házőngnök úgy nyilatkozott, hogy sokkal több halottja van a prohibíció életbe lépése óta az alkoholnak, mint amennyi a számonkérés idejében volt.

November 1. óta 13 ember halt meg Clevelandban alkoholmérgezés folytán.

A halottakat beszállították a megyei morguába, hol Richard J. Duffin házőngnök úgy nyilatkozott, hogy sokkal több halottja van a prohibíció életbe lépése óta az alkoholnak, mint amennyi a számonkérés idejében volt.

November 1. óta 13 ember halt meg Clevelandban alkoholmérgezés folytán.

A clevelandi színházjáró közönség szives figyelmébe!

SZENDE BÉLA SZINTÁRSULATA

Vasárnap, január 4-én tartja Bemutatóját

Előadását az

EMPIRE SZÍNHÁZBAN

(Huron Road, a Szabadság épülete közelében) amikor KÉT ELODAST tart. Déltűn 2:30 perckor, szinre kerül:

A DOLLÁR KIRÁLYNŐ

3 felvonásos remek operetta, míg ESTE PONT 8 ÓRAKOR

A PROLETÁROK

A színtársulat ügyeiben Szende Béla, az igazgató személyesen fog eljáráni Clevelandban. Miután a közönség Szende Bélát közelebből meg nem ismeri, így tisztázott felkérjük a nagyérdemű közönséget, sziveskedjék jegyeinek beszerzéséért a szokott helyeken intezkedni, mert azt szeretnők, ha a január negyedikén tartandó előadásokon mindenki a már megszokott helyeken bírtokában legyen. Jegyeket posta útján is lehet rendelni ezen a címen: Béla Szende, General Delivery, Cleveland, Ohio. A jegyeket később hához szállítjuk, vagy leveleken keresztül.

A clevelandi magyar színhárpártoló közönség jóindulatát kéri SZENDE BÉLA SZINTÁRSULATA.

300-2

TELJES ERŐVEL DOLGOZNI AKAR A NÉMET MUNKÁS

Az egyik amerikai tudósítók érdekes tudósításában számol be az egyik nagy ipari központ állapotairól.

A chemnitz munkás maga is értes, de segíteni akar az osztrák szövetkedőkön.

Az egyik amerikai tudósítók igen érdekes dolgokat ír Chemnitzből, a német szövopárnak ebből a világhírű központjából, amely most fáradságtalanul dolgozik azon, hogy a régi jó hírnevét ismét visszaszeresse.

A város lakosságának a száma háromszázezer és ezeknek körülbelül kilencven százaléka a munkás. A jelen pillanatban aig nyolcezer a munkanélkülieknek a száma és e mellett fokozatosan újból életbe lépnek a darabos munkák, amelyeket a német ipar volt nagyságának a tulajdonképeni alapja volt.

Mindazok azt mutatják, hogy Chemnitz dolgozni, még pedig erősen dolgozni akar, egyelőre azonban a szén és nyersanyaghiány miatt a legnagyobb gyárak hetentek jó néhány napon szünetelni kénytelenek.

Erzberger élelmezési miniszternek hatalmas élelmezésvásárlási cseppet sem szállították le a nyomorúságos Szászországban eme szorgalmas vidéken. A szegényebbek városrészeiben legtöbbször helyiutt is kutyahúst árúsítanak a mérsékeltékben és a gyermekek most is rosszul tápláltság bizonyosságát teszik. Mindennek dacára azonban tény az, hogy Chemnitzben pillanatra sem tudott lángra kapni a spartakus mozgalom.

A farmmunkások legutóbbi türelmetlenkedését a burzoi és a repártment, amely az elfogyás veszedelmének volt kitéve, azonban a kormányinspektor ezt eltiltotta, még pedig a kötelező nyolcezer munkanap törvénye alapján.

Mint az itteni kereskedelmi kamara egyik tagja a tudósítók jött kifejtette, a munkások valamennyien lázasan akarnak dolgozni, azonban a szénhiányt alaposan megkötő a gyárosok kezelt, aminek viszont a vasutak gondozatlan volta az oka.

A városban kétszáz szövopár van, amelyek kétféle szövopárral dolgoznak, azonban a fenti hiányok miatt minden egyes szövopár hetenként két vagy három napot szünetelni kénytelen.

A gyárosok egyik vezéralakjának nézete szerint a munkások munkateljesítménye egyre emelkedik, úgy, hogy ma már a normálisnak nevezett munkanap fel nagyobb eredményt a hiányosságok miatt. Őrási baj van a nyersanyaghiány. Addig jó, amíg a jelenlegi gyapotkészlet tart, azonban ha ez elfogy, nagy bajok lesznek, még akkor is, ha hitelt nyújtanak Németországnak. Az amerikai gyapot ugyanis borzalmas drágára szokott fel és a német pénz máj tulajdonosok árfolyama mellett meg nem is

szerezhető. Az pedig, hogy ezt a gyapotot Brémában csak készpénzért kaphatják, egyszerűen tonkretészi az ipart, noha a gyárak nagyrésze hatalmasan felemelte az alaptőkét, csak hogy a szükséges készpénzt megszerezzék.

Amennyiben az Egyesült Államok nem hagyja jóvá ezt a garanciát, Angliának is megnyitlik arra a joga, hogy változtasson a maga álláspontján.

Amennyiben az Egyesült Államok nem hagyja jóvá ezt a garanciát, Angliának is megnyitlik arra a joga, hogy változtasson a maga álláspontján.

Amennyiben az Egyesült Államok nem hagyja jóvá ezt a garanciát, Angliának is megnyitlik arra a joga, hogy változtasson a maga álláspontján.

Amennyiben az Egyesült Államok nem hagyja jóvá ezt a garanciát, Angliának is megnyitlik arra a joga, hogy változtasson a maga álláspontján.

Amennyiben az Egyesült Államok nem hagyja jóvá ezt a garanciát, Angliának is megnyitlik arra a joga, hogy változtasson a maga álláspontján.

Amennyiben az Egyesült Államok nem hagyja jóvá ezt a garanciát, Angliának is megnyitlik arra a joga, hogy változtasson a maga álláspontján.

Amennyiben az Egyesült Államok nem hagyja jóvá ezt a garanciát, Angliának is megnyitlik arra a joga, hogy változtasson a maga álláspontján.

Amennyiben az Egyesült Államok nem hagyja jóvá ezt a garanciát, Angliának is megnyitlik arra a joga, hogy változtasson a maga álláspontján.

Amennyiben az Egyesült Államok nem hagyja jóvá ezt a garanciát, Angliának is megnyitlik arra a joga, hogy változtasson a maga álláspontján.

Amennyiben az Egyesült Államok nem hagyja jóvá ezt a garanciát, Angliának is megnyitlik arra a joga, hogy változtasson a maga álláspontján.

Amennyiben az Egyesült Államok nem hagyja jóvá ezt a garanciát, Angliának is megnyitlik arra a joga, hogy változtasson a maga álláspontján.

Amennyiben az Egyesült Államok nem hagyja jóvá ezt a garanciát, Angliának is megnyitlik arra a joga, hogy változtasson a maga álláspontján.

Amennyiben az Egyesült Államok nem hagyja jóvá ezt a garanciát, Angliának is megnyitlik arra a joga, hogy változtasson a maga álláspontján.

Amennyiben az Egyesült Államok nem hagyja jóvá ezt a garanciát, Angliának is megnyitlik arra a joga, hogy változtasson a maga álláspontján.

Amennyiben az Egyesült Államok nem hagyja jóvá ezt a garanciát, Angliának is megnyitlik arra a joga, hogy változtasson a maga álláspontján.

Amennyiben az Egyesült Államok nem hagyja jóvá ezt a garanciát, Angliának is megnyitlik arra a joga, hogy változtasson a maga álláspontján.

Amennyiben az Egyesült Államok nem hagyja jóvá ezt a garanciát, Angliának is megnyitlik arra a joga, hogy változtasson a maga álláspontján.

Amennyiben az Egyesült Államok nem hagyja jóvá ezt a garanciát, Angliának is megnyitlik arra a joga, hogy változtasson a maga álláspontján.

Amennyiben az Egyesült Államok nem hagyja jóvá ezt a garanciát, Angliának is megnyitlik arra a joga, hogy változtasson a maga álláspontján.

Amennyiben az Egyesült Államok nem hagyja jóvá ezt a garanciát, Angliának is megnyitlik arra a joga, hogy változtasson a maga álláspontján.

Amennyiben az Egyesült Államok nem hagyja jóvá ezt a garanciát, Angliának is megnyitlik arra a joga, hogy változtasson a maga álláspontján.

Amennyiben az Egyesült Államok nem hagyja jóvá ezt a garanciát, Angliának is megnyitlik arra a joga, hogy változtasson a maga álláspontján.

Amennyiben az Egyesült Államok nem hagyja jóvá ezt a garanciát, Angliának is megnyitlik arra a joga, hogy változtasson a maga álláspontján.

Amennyiben az Egyesült Államok nem hagyja jóvá ezt a garanciát, Angliának is megnyitlik arra a joga, hogy változtasson a maga álláspontján.

Amennyiben az Egyesült Államok nem hagyja jóvá ezt a garanciát, Angliának is megnyitlik arra a joga, hogy változtasson a maga álláspontján.

Amennyiben az Egyesült Államok nem hagyja jóvá ezt a garanciát, Angliának is megnyitlik arra a joga, hogy változtasson a maga álláspontján.

Amennyiben az Egyesült Államok nem hagyja jóvá ezt a garanciát, Angliának is megnyitlik arra a joga, hogy változtasson a maga álláspontján.

Amennyiben az Egyesült Államok nem hagyja jóvá ezt a garanciát, Angliának is megnyitlik arra a joga, hogy változtasson a maga álláspontján.

Amennyiben az Egyesült Államok nem hagyja jóvá ezt a garanciát, Angliának is megnyitlik arra a joga, hogy változtasson a maga álláspontján.

Amennyiben az Egyesült Államok nem hagyja jóvá ezt a garanciát, Angliának is megnyitlik arra a joga, hogy változtasson a maga álláspontján.

Amennyiben az Egyesült Államok nem hagyja jóvá ezt a garanciát, Angliának is megnyitlik arra a joga, hogy változtasson a maga álláspontján.

Amennyiben az Egyesült Államok nem hagyja jóvá ezt a garanciát, Angliának is megnyitlik arra a joga, hogy változtasson a maga álláspontján.

Amennyiben az Egyesült Államok nem hagyja jóvá ezt a garanciát, Angliának is megnyitlik arra a joga, hogy változtasson a maga álláspontján.

Amennyiben az Egyesült Államok nem hagyja jóvá ezt a garanciát, Angliának is megnyitlik arra a joga, hogy változtasson a maga álláspontján.

Amennyiben az Egyesült Államok nem hagyja jóvá ezt a garanciát, Angliának is megnyitlik arra a joga, hogy változtasson a maga álláspontján.

Amennyiben az Egyesült Államok nem hagyja jóvá ezt a garanciát, Angliának is megnyitlik arra a joga, hogy változtasson a maga álláspontján.

Amennyiben az Egyesült Államok nem hagyja jóvá ezt a garanciát, Angliának is megnyitlik arra a joga, hogy változtasson a maga álláspontján.

Amennyiben az Egyesült Államok nem hagyja jóvá ezt a garanciát, Angliának is megnyitlik arra a joga, hogy változtasson a maga álláspontján.

Amennyiben az Egyesült Államok nem hagyja jóvá ezt a garanciát, Angliának is megnyitlik arra a joga, hogy változtasson a maga álláspontján.

Amennyiben az Egyesült Államok nem hagyja jóvá ezt a garanciát, Angliának is megnyitlik arra a joga, hogy változtasson a maga álláspontján.

Amennyiben az Egyesült Államok nem hagyja jóvá ezt a garanciát, Angliának is megnyitlik arra a joga, hogy változtasson a maga álláspontján.

Amennyiben az Egyesült Államok nem hagyja jóvá ezt a garanciát, Angliának is megnyitlik arra a joga, hogy változtasson a maga álláspontján.

IGEN TITOKZATOS BERGERT UJBÓL GYILKOSSÁGI PER LOS ANGELESBEN KÉPVISELŐNEK VÁLASZTOTTÁK

Harry S. New Jr. a vádlott azzal vádolva, hogy brutalisan megölte a menyasszonyát. Összetett bizonyítékok.

A wisconsini ötödik kerületben közel ötezer szavazattöbbséggel győzött a szocialista jelölt.

A képviselőházból ismét kiűzik, mondja Dallinger képviselő.

MILWAUKEE, WIS., dec. 20. — Victor L. Berger szocialista képviselőjelöltet újból megválasztotta a wisconsini ötödik kongresszusi kerület. Berger a többi pártok által állított jelöltet. Henry H. Bodenstabbot 4.806 szavattöbbséggel buktatta meg.

A szocialista jelöltre, akit tudvalevően kiűztek a képviselőházból a legutóbbi ülészen. 24.367 polgár, Bodenstabb pedig 19.561 polgár szavazott, ami azt jelenti, hogy 9000 polgár nem élt szavazati jogával, a kerületben ugyanis 53.000 volt a regisztrált polgárok száma.

Ha a képviselőház ismét megtagadja Bergertől a széket a wisconsini kerület nem lesz képviselő a Kongresszusban, amíg az 1920-ban tartandó rendes választások le nem zajlanak, — mondotta E. L. Philipp kormányzó.

Rendkívüli választásra én többem nem engedem a nép pénzét pazarolni.

Berger a következőképp nyilatkozott megválasztásáról:

Bár a megválasztásomat kétségtelenül forradalmi ténynek minősíthetik, tekintettel arra, hogy az egész kapitalista osztály ellenem volt, — nemcsak Milwaukee és Wisconsinban, de az egész országban. De azért nem mondtam ki győzelemet, a szocialista párt győzelmének. A szocialista párt tagjai egyszerűen vezettek a szavazás terén, a többiek meg követték őket.

Valóban hiús vagyok — mondotta a megbukott jelölt — azok iránt, akik rém szavaztak. Küzdöttem úgy, ahogyan a jó polgár küzd a jó ügyért. Úgy érzem, hogy a szavazók többségét félrevezették hamis propagandával. Én kész vagyok folytatni a harcot avégett, hogy megszabadítsuk társadalmunkat ezektől a külföldi igazgatóktól és bolsevik pártiaktól. Felhívom Milwaukee loyális népét, hogy tartassanak ki meggyőződésük mellett, maradjanak hűvek a hazához és annak intézményeivel.

WASHINGTON, dec. 20. — Dallinger massachusettsi szenátor, a képviselőház választási bizottságának elnöke, úgy nyilatkozott, hogy még nem indult meg mozgalom Berger újból való kiűzéséért — végett s aligha is fog, amíg csak Berger nem jelentkezik megbízólevéllel.

Mihelyt jelentkezik, tiltakozni fogok a leültetés ellen, — mondotta Dallinger.

Váloszint, hogy a Képviselőház kimondja, hogy Bergert nem engedi be a ügyét nem is teszi át a választási bizottsághoz.

Davidson detektív szerint ő ekkor két újságíróval együtt ki ment a New által hajított automobillhoz és abban egy fiatal nőnek a holttestét találta. Később tudta meg, hogy az illető Miss Lesser volt.

Ma szép karácsonyi ajándékot akar, úgy feltétlenül jöjjön a Fehér Kereszt Gyógyszertárba, ahol nagy választék van parfümök, illatos szappanok, csokoládé cukorkák, boróva készletek stb. A legolcsóbb árakban lesznek árusítva. Partola felárulástól.

FEHÉR KERESZT GYÓGYSZERTÁR

W. 26th St. és Lorain Ave. sark. Cleveland, O. ill. 302-ig.

DR. MAJOROS JÁNOS magyar fogorvos.

8820 Buckeye Road, Cleveland, O. Rendel délelőtt 9-től este 8-ig. Vasárnap déltűn 2-6-ig.

Legszébb Karácsonyi Ajándékok a KEPEK GYÓGYSZERTÁRBAN

2017 W. 25th St. Cleveland, O.

Legszébb Karácsonyi Ajándékok a KEPEK GYÓGYSZERTÁRBAN

2017 W. 25th St. Cleveland, O.

Legszébb Karácsonyi Ajándékok a KEPEK GYÓGYSZERTÁRBAN

2017 W. 25th St. Cleveland, O.

Legszébb Karácsonyi Ajándékok a KEPEK GYÓGYSZERTÁRBAN

2017 W. 25th St. Cleveland, O.

Legszébb Karácsonyi Ajándékok a KEPEK GYÓGYSZERTÁRBAN

2017 W. 25th St. Cleveland, O.

Legszébb Karácsonyi Ajándékok a KEPEK GYÓGYSZERTÁRBAN

2017 W. 25th St. Cleveland, O.

Legszébb Karácsonyi Ajándékok a KEPEK GYÓGYSZERTÁRBAN

2017 W. 25th St. Cleveland, O.

Legszébb Karácsonyi Ajándékok a KEPEK GYÓGYSZERTÁRBAN

2017 W. 25th St. Cleveland, O.

Legszébb Karácsonyi Ajándékok a KEPEK GYÓGYSZERTÁRBAN

2017 W. 25th St. Cleveland, O.

Legszébb Karácsonyi Ajándékok a KEPEK GYÓGYSZERTÁRBAN

2017 W. 25th St. Cleveland, O.

Legszébb Karácsonyi Ajándékok a KEPEK GYÓGYSZERTÁRBAN

2017 W. 25th St. Cleveland, O.

Legszébb Karácsonyi Ajándékok a KEPEK GYÓGYSZERTÁRBAN

2017 W. 25th St. Cleveland, O.

Legszébb Karácsonyi Ajándékok a KEPEK GYÓGYSZERTÁRBAN

2017 W. 25th St. Cleveland, O.

Legszébb Karácsonyi Ajándékok a KEPEK GYÓGYSZERTÁRBAN

2017 W. 25th St. Cleveland, O.

Legszébb Karácsonyi Ajándékok a KEPEK GYÓGYSZERTÁRBAN

2017 W. 25th St. Cleveland, O.

Legszébb Karácsonyi Ajándékok a KEPEK GYÓGYSZERTÁRBAN

2017 W. 25th St. Cleveland, O.

Legszébb Karácsonyi Ajándékok a KEPEK GYÓGYSZERTÁRBAN

2017 W. 25th St. Cleveland, O.

Legszébb Karácsonyi Ajándékok a KEPEK GYÓGYSZERTÁRBAN

2017 W. 25th St. Cleveland, O.

Legszébb Karácsonyi Ajándékok a KEPEK GYÓGYSZERTÁRBAN

2017 W. 25th St. Cleveland, O.

Legszébb Karácsonyi Ajándékok a KEPEK GYÓGYSZERTÁRBAN

2017 W. 25th St. Cleveland, O.

Boldog Karácsonyi ünnepeket az Amerikai Magyarorságnak!

Őszinte szívvel kívánok Önöknek kellemes karácsonyi ünnepeket s boldog újévet. Az idei karácsony lesz az első, mely örömet kelt

sokára megmentik szereteteiket a kimondhatatlan szenvedésektől s boldogan ülik meg körükben a szent ünnepeket.

eszközzel. A magyar korona árfolyama oly nevétségesen alacsony, hogy néhány dollárért nagy összegű koro-

vényileg felhatalmazott bankár nagy tözséri ügyleteket kötött s természetes, hogy neve ismert volt a magyar körökben. Egyike a régi idők embereinek, már husz esztendeje folytatja üzletét s most elhatározta, hogy segélyre lesz a kis embereknek is. Epen ezért ajánlatos, ha vele kerül ösz széköttesbe, mert nála nagybani áron kaphatja a kis mennyiségű koronát is.

Henry C. Záró törvényileg felhatalmazott bankár és hajójegy ügynök, éléte kockázatásával többször átment a háboru alatt Európába. (mielőtt az Egyesült Államok hadat üzent a központi hatalmaknak), hogy segítse pénzügyileg és máskép a mi szereteteinket és nagyon sok nőt és gyermeket hozott magával, kiknek támaszai az Egyesült Államokban laktak.

Mr. Záró a szerencsétlen menekülteket a Holland-American szállóban Rotterdamban helyezte el, mielőtt hajóra szállhatott velük. Hétszáz nyolevannyole (788) lelket hozott át az Egyesült Államok partjaira a S. S. New Amsterdam hajón. Legnagyobb részük nők s gyermekek voltak, kik közel állottak az éhenhaláshoz s eskis általa menekedtek meg. Ma talán már régen halottak volnának. Neki tartoznak hálával, hogy még ma is élnek, neki köszönhetik, hogy ismét találkozhattak szereteteikkel az Egyesült Államokban.

Henry C. Záró, törvényileg felhatalmazott bankár és hajójegy ügynök több magyart küldött az óhazába, mint bármely más ügynökség, mint a csoportképen is látható volt.

E lap hasábjain nemrégiben a Henry C. Záró bankpalota képét közöltük s honfitársaink legnagyobb része látta is azt. De hogy jobban megismeressük az épület belsejét, újra leközlünk az azt.

Az első kép a banküzlet helyiségeit mutatja.

A második kép minden tekintetben modern, betörés, tűz- és vízbiztos páncepcé. Itt kis szekrények vannak, melyekben honfitársaink elhelyezhetik pénzüket, míg Európába indulnak, nehogy elveszítsék, vagy elrabolják, ami igen gyakran megtörténik.

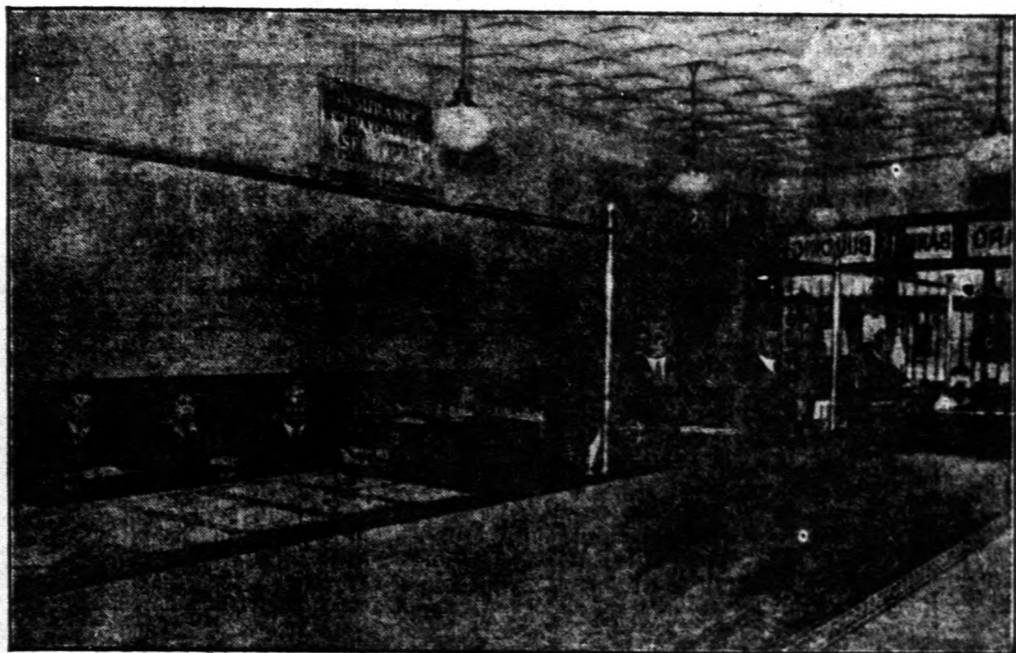
A harmadik kép a földszint. Hol levegős, világos, fűtött olvasóterem van. Itt honfitársaink kényelmesen leülhetnek, újságot olvashatnak, rokonaiknak leveleket írhatnak, ismerőseiket fogadhatják, másszóval teljesen otthon érezhetik magukat.

A negyedik kép a köz-

jegyzőosi osztály, mely honfitársainknak díjmentesen rendelkezésükre áll ügyes-bajos dolgaik elintézésébe, utleveleik meg-

A hatodik képen egy-két személyre szóló szobát látunk, a Záró bankpalota épületében. E szobákat az a céllal rendezte, hogy

dozatokra, amit Henry C. Záró, törvényileg felhatalmazott bankár és hajójegyügnök hozott, valóban csak helyeselhető, ha hon-

A banküzlet helyisége, ahol a feleket kiszolgálják.

távollevő szereteteink szívében, mert vagy levelet, vagy pénzbeli segílyt kaptak Önöktől.

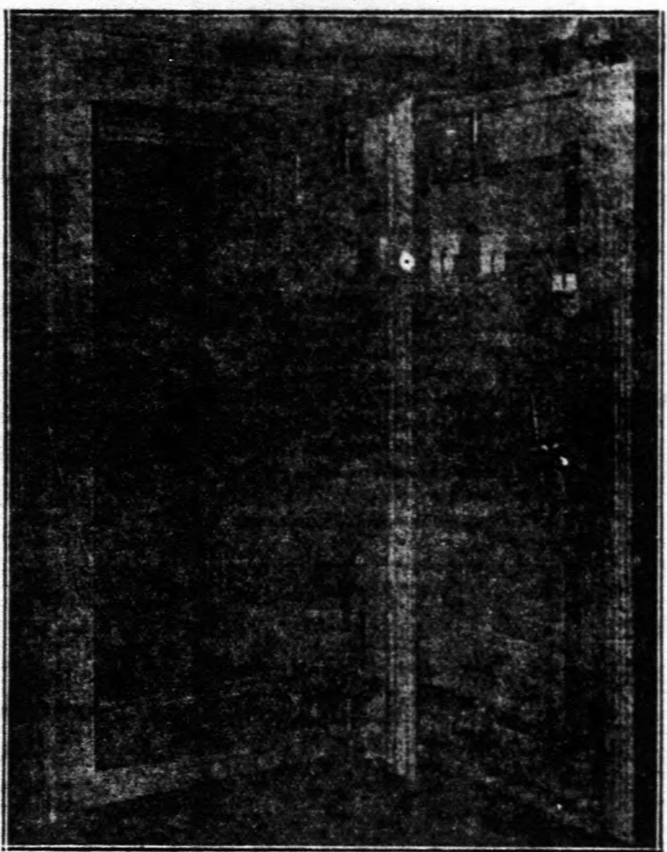
Négy esztendő pergett le azóta, hogy a nagy világháboru miatt nem kapott hírt róluk, bár nap-nap után aggodalmas szívvel várta soraikat, s viszont azok ott tul az Oceánon hasztalan lesték a tengerentúlról jövő. postát. Elképzelhető, mily örömmel vették az első levelet, az első pénzküldeményt, amit Öntől kaptak.

Minden bizonynyal látta e lap hasábjain november 24-ikén és december 11-én megjelent képeket, melyek azokat a boldog honfitársait ábrázolták, akik elhagyták az Egyesült Államok partjait, az ismert nevü, törvényesen felhatalmazott bankár s hajójegy ügynök, Henry C. Záró közreműködésével.

Az első csoport már közeledik az otthoni tájához. Nem irigylésreméltók-e ők? Nemsokára keblükre ölelhetik szeretett rokonikat, közel négy esztendei távollét után. A második csoport sincs már messze a viszontlátás boldog pillanatától. Ők is irigylésreméltó boldog halandók, mert felhasználták az alkalmat, megszerezték utleveleiket, biztosították helyeiket a tulzsufolt hajókon s nem-

Nem szükséges nekünk külön hangsúlyoznunk mindazt a nyomort és szenvedést, mit szeretetei átlettek, bizonyára kapott már

nakat küldhet törvényileg felhatalmazott bankárja Henry C. Záró, 39 Cooper Square, New York utján. E küldemények rokonaik-

A páncepcéba bejárata.

tölik közvetlenül hivadást. Az Ön kötelessége immár, hogy enyhítsen helyzetükön minden módjában álló

nak nagy segítségükre lesz a mostani megpróbáltatási időkben.

Eddig Henry C. Záró tör-

A Záró bank-épület olvasóterme.

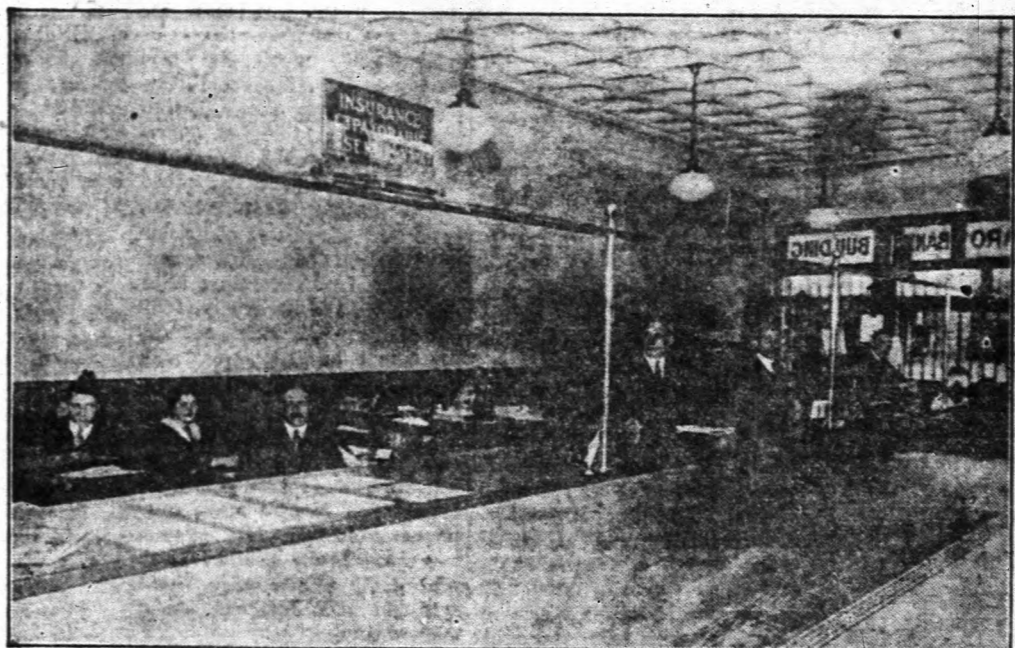
Henry C. Záró bankár dolgozószobájában.

szerzésében, fizetésük be-kollektálásában s más adósságaik behajtásában, amit önmaguk elintézni nem tudnának.

Az ötödik képen Henry C. Záró magánirodája, hol fáradhatatlanul dolgozik

mikor a hazavándorlók sokasága özönlik Európa felé s utjukban természetesen New Yorkban megszállnak, ne legyenek kitéve annak a felelősségnek, hogy ügynök s boardingsház tulajdonos üzelmeinek, kiknek egyet-

fitársaink pártolják őt. Epen azért, mielőtt bármit is eszelekedne, forduljon: Henry C. Záró, 39 Cooper Square, New York, törvényileg felhatalmazott bankár és hajójegy ügynökhez bármily ügyben, ugmint:

A közjegyzői osztály, amely a magyarság rendelkezésére áll.

késő éjszakáig azokon a terveken, melyekkel megóhajtja könnyíteni ügyfeleinek az utazás nehézségeit, valamint módozatokat talál arra, hogy ügyfelei a legkényelmesebben támo-gathassák otthonmaradtaikat.

len céljuk őket mindenképpen kihasználni. E szobákban ügyfelei attól a pillanattól, hogy New Yorkba érkeztek, mindaddig míg a hajóra nem szállnak, gondos ellátásban részesülnek. Tekintettel mindama ál-

hazavándorlási ügyben, hajójegyek áraiért, pénzbe-váltás, pénzügyi stb. Összeköttetései vannak az európai vezető bankokkal, tehát sokkal jobb helyzetben van, hogy segítsen Önnek, mint bárki más.

Két ágyas szoba a Záró-épületben az utasok részére.

Henry C. Záró

BANKÁR ÉS
HAJÓJEGYÜGNÖK
39 Cooper Square,
(A 3-ik Ave. és 6-ik utca
sarkán)
NEW YORK, N. Y.

GYARORSZÁG
árfolyamon jótállás mellett.
zes vonalakra.
szerzünk be bárrová.
szót, kérdezze meg
rai.
Mladunk készpénz koronát a
iben azonnal átveheti.
vasárnap is nyitva tartunk
g.
Y & CO.
WHITING, IND.

ELET
akinek nincs.
ÉLYT
ek utlevele van.
YEKET
összes
ülő HAJÓKRA.
Magyarországba.
EN AT.
SZÓKE
Chicago, Ill.
JEGYIRODA,
LTÓZLET
ENZBEVÁLTÁS.

azután összekulesolta a kar-
it és a siránkozó jómadarat
vitte a főkapitányságra. Hogy
történt és történi majd ve-
az elképzelhető.

NILESI OLVASÓINKAT
uton tudjuk, hogy a Szabad-
g nilesi megbízottja Kálnay
renc, a Klein J. közismert
nkéig üzletvezetője. Az iroda
356 East Park Aven van, ahol
minden hátralékos lefizetheti a
mat, valamint az új előfizetők
ott adhatják át a megrende-
si összeget. Kálnay Ferenc fel-
n jogosítva az előfizetési pén-
k felvételére s hivatalos
ngtázására, miért is kérjük
nilesi olvasóinkat, hogy fordut-
nak hozzá a legteljesebb bi-
lomma.
Tisztelettel
A "Szabadság" youngstowni
irodája.

**MINDEN OLVASÓNK, KI
ELŐFIZETÉSVEL NIN-
CSEN HÁTRALÉKBAN,
KARÁCSONYRA EGÉSZ
BIZTOSAN MEG FOGJA
KAPNI A SZABADSÁG
1920. ÉVI NAGY KÉPES
NAPTÁRÁT.**

KÖRNYÉKE
ERI IMRE.
LORAIN, OHIO.

zet Ohio államban.
ek vagy hozzátartozóinak a
al akar kedveskedni, keresse
frissen vágott és cserepes
másképpen jutányos áron.
mulatságokra és alkalomokra
a koszorúkat a legzebb ki-
TULEA
és virágtermélok
K:
5189 Lorain, Ohio
2557 Elyria, Ohio
Lorain, Ohio.

**RÁGKERTÉSZET
MBAN.**
nek vagy hozzátartozóinak
virággal akar kedveskedni,
legzebb frissen vágott és
b csokrokat kaphatja ju-
n mulatságokra és alkal-
és sírokra koszorúkat a
TULEA
és VIRÁGTERMÉLOK
K:
LORAIN, OHIO
ELYRIA, OHIO
Ave., Lorain, Ohio

